

عنوان: توسعه و روان‌سنجی ابزار اندازه‌گیری ایمنی بیمار در بیماران بستری در بیمارستان: یک مطالعه ترکیبی اکتشافی متوالی

مقدمه و هدف: بیماران ناظرین حساس در امر مراقبت از خود هستند و ادراکات و تجربیات آنها نقش مهمی در آگاهی از مشکلات موجود و کشف نشده در محیط‌های مراقبتی دارد، با این حال، یکی از مهم‌ترین ویژگی‌هایی که در تحقیقات ایمنی در مراقبت از بیمار وجود دارد، کمبود توجه به دیدگاه و تجربیات بیماران است. از آنجایی که در مرور متون، ابزاری برای بررسی احساس ایمنی در بیماران بستری در بیمارستان یافت نشد، این پژوهش با هدف طراحی و اعتباریابی ابزار اندازه‌گیری احساس ایمنی در بیماران بستری در بیمارستان صورت گرفت.

روش پژوهش: این پژوهش یک مطالعه ترکیبی اکتشافی متوالی از نوع طراحی ابزار است که در دو بخش کیفی و کمی انجام شد. در بخش کیفی پژوهش به منظور تحلیل مفهوم از مدل هیبرید شوارتز بارکد و کیم استفاده شد. در مرحله نظری، تحقیقات کیفی به صورت سیستماتیک مرور شدند و سپس در مرحله کار در عرصه یک پژوهش کیفی با رویکرد تحلیل محتوا قراردادی بر اساس رویکرد گرانهمیم و لاندمن و بر پایه مصاحبه‌های عمیق نیمه‌ساختار یافته انفرادی با بیماران صورت گرفت. در پژوهش کمی، جهت طراحی ابزار از رویکرد استقرایی (استخراج عبارات از بخش کیفی) استفاده شد. جهت بررسی مشخصات روانسنجی ابزار، روایی صوری، روایی محتوی، روایی سازه از نوع تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی انجام گرفت. در بررسی پایایی، همسانی درونی، ثبات و پاسخگویی ابزار مورد بررسی قرار گرفتند.

نتایج: یافته‌های بخش کیفی شامل پیشایندها (نیازها و انتظارات برآورده شده، داشتن تجارب مثبت، دریافت مراقبت انسانی، حمایت خانواده و نزدیکان، محیط آرامش بخش، توسل به معنویات)، ویژگی‌ها (اغنا‌ی عاطفی و اعتماد به تیم درمان، احساس حفاظت در یک مکان امن، فقدان تشویش) و پیامدهای (احساس آرامش، داشتن احساس کنترل بر موقعیت، امیدوار شدن به زندگی، سازگاری، راحت سپری شدن روزهای بستری) مفهوم احساس ایمنی بیماران بستری در بیمارستان بودند. در بخش کمی، ابزار اندازه‌گیری احساس ایمنی در بیماران بستری در بیمارستان طراحی شد. این ابزار شامل ۱۲ عبارت در ۴ عامل با ۵۱/۰۹۳ درصد از واریانس تجمعی می‌باشد. عامل‌ها شامل مراقبت کارآمد (۵ گویه)، اعتماد به تیم درمان (۳ گویه)، اغنا‌ی عاطفی (۲ گویه) و تسهیلات بهداشتی (۲ گویه) می‌باشند. ضریب آلفای کرونباخ بدست آمده برای کل ابزار ۰/۷۳۹، و برای زیر مقیاس‌ها از ۰/۶۶۳ تا ۰/۷۷۹ می‌باشد. ضریب همبستگی درون خوشه‌ای برای کل ابزار ۰/۹۷۷، و برای زیر مقیاس‌ها از ۰/۹۵۲ تا ۰/۹۸۹ می‌باشد. میزان پاسخگویی بین ۰/۵۵۱ تا ۱/۰۱۱ برای عوامل استخراج شده و برای کل ابزار ۱/۵۷۴ است. همچنین میزان ثبات ابزار اندازه‌گیری احساس ایمنی بین ۰/۹۵۲ تا ۰/۹۸۹، برای عوامل استخراج شده و برای کل ابزار ۰/۹۷۷ می‌باشد. همچنین شاخص‌های برازش اندازه‌گیری در دامنه‌ی قابل قبولی قرار داشتند. میزان داده‌های گمشده برای گویه‌ها بین ۰/۰۷-۰ درصد بود. همچنین اثر کف و سقف برای کل ابزار به ترتیب ۰ و ۷ درصد بوده است.

بحث: ابزار طراحی شده به نام مقیاس احساس ایمنی ((Safety Feeling Scale (SFS)، مقیاسی است که برای اندازه‌گیری احساس ایمنی در بیماران بستری در بیمارستان در ایران طراحی شده است. این ابزار می‌تواند در بهبود و ارتقای مراقبت از بیماران، هدف‌گذاری، الویت‌بندی و تخصیص منابع و امکانات مادی و انسانی جهت شناسایی و رفع نیازهای بیماران و همچنین آموزش تیم درمان مورد استفاده قرار گیرد.